

## Uzupełnienie zestawu wybranych wzorów matematycznych

### Granica ciągu

Dane są ciągi  $(a_n)$  i  $(b_n)$ , określone dla  $n \geq 1$ .

Jeżeli  $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a$  oraz  $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = b$ , to

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n + b_n) = a + b \qquad \lim_{n \rightarrow \infty} (a_n - b_n) = a - b \qquad \lim_{n \rightarrow \infty} (a_n \cdot b_n) = a \cdot b$$

Jeżeli ponadto  $b_n \neq 0$  dla  $n \geq 1$  oraz  $b \neq 0$ , to

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \frac{a}{b}$$

Dany jest nieskończony ciąg geometryczny  $(a_n)$ , określony dla  $n \geq 1$ , o ilorazie  $q$ .

Niech  $S_n$  oznacza ciąg sum początkowych wyrazów ciągu  $(a_n)$ , tzn. ciąg określony wzorem

$S_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n$ . Jeżeli  $|q| < 1$ , to ciąg  $S_n$  ma granicę

$$S = \lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{a_1}{1 - q}.$$

Tę granicę nazywamy sumą wszystkich wyrazów ciągu  $(a_n)$ .

### Pochodna funkcji

$$[c \cdot f(x)]' = c \cdot f'(x) \text{ dla } c \in R$$

$$[f(x) + g(x)]' = f'(x) + g'(x)$$

$$[f(x) - g(x)]' = f'(x) - g'(x)$$

$$[f(x) \cdot g(x)]' = f'(x) \cdot g(x) + f(x) \cdot g'(x)$$

$$\left[ \frac{f(x)}{g(x)} \right]' = \frac{f'(x) \cdot g(x) - f(x) \cdot g'(x)}{[g(x)]^2}, \text{ gdy } g(x) \neq 0$$

### Pochodne niektórych funkcji

Niech  $a, b, c$  będą dowolnymi liczbami rzeczywistymi,  $n \geq 2$  dowolną liczbą naturalną.

funkcja	pochodna funkcji
$f(x) = c$	$f'(x) = 0$
$f(x) = ax + b$	$f'(x) = a$
$f(x) = ax^2 + bx + c$	$f'(x) = 2ax + b$
$f(x) = \frac{a}{x}$	$f'(x) = \frac{-a}{x^2}$
$f(x) = x^n$	$f'(x) = nx^{n-1}$

## Równanie stycznej

Jeżeli funkcja  $f$  ma pochodną w punkcie  $x_0$ , to równanie stycznej do wykresu funkcji  $f$  w punkcie  $(x_0, f(x_0))$  dane jest wzorem

$$y = ax + b,$$

gdzie współczynnik kierunkowy stycznej jest równy wartości pochodnej funkcji  $f$  w punkcie  $x_0$ , tzn.  $a = f'(x_0)$ , natomiast  $b = f(x_0) - f'(x_0) \cdot x_0$ .

## **Trygonometria**

### Sumy, różnice i iloczyny funkcji trygonometrycznych

$$\sin \alpha + \sin \beta = 2 \sin \frac{\alpha + \beta}{2} \cos \frac{\alpha - \beta}{2}$$

$$\sin \alpha - \sin \beta = 2 \sin \frac{\alpha - \beta}{2} \cos \frac{\alpha + \beta}{2}$$

$$\cos \alpha + \cos \beta = 2 \cos \frac{\alpha + \beta}{2} \cos \frac{\alpha - \beta}{2}$$

$$\cos \alpha - \cos \beta = -2 \sin \frac{\alpha + \beta}{2} \sin \frac{\alpha - \beta}{2}$$

$$\sin \alpha \sin \beta = -\frac{1}{2} (\cos(\alpha + \beta) - \cos(\alpha - \beta))$$

$$\cos \alpha \cos \beta = \frac{1}{2} (\cos(\alpha + \beta) + \cos(\alpha - \beta))$$

$$\sin \alpha \cos \beta = \frac{1}{2} (\sin(\alpha + \beta) + \sin(\alpha - \beta))$$

## **Rachunek prawdopodobieństwa**

### Prawdopodobieństwo warunkowe

Niech  $A, B$  będą zdarzeniami losowymi zawartymi w  $\Omega$ , przy czym  $P(B) > 0$ .

Prawdopodobieństwem warunkowym  $P(A|B)$  nazywamy liczbę

$$P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)}$$

### Twierdzenie o prawdopodobieństwie całkowitym

Jeżeli zdarzenia losowe  $B_1, B_2, \dots, B_n$  zawarte w  $\Omega$  spełniają warunki:

1.  $B_1, B_2, \dots, B_n$  są parami rozłączne, tzn.  $B_i \cap B_j = \emptyset$  dla  $i \neq j, 1 \leq i \leq n, 1 \leq j \leq n$ ,
2.  $B_1 \cup B_2 \cup \dots \cup B_n = \Omega$ ,
3.  $P(B_i) > 0$  dla  $1 \leq i \leq n$ ,

to dla każdego zdarzenia losowego  $A$  zawartego w  $\Omega$  zachodzi równość

$$P(A) = P(A|B_1) \cdot P(B_1) + P(A|B_2) \cdot P(B_2) + \dots + P(A|B_n) \cdot P(B_n)$$